

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucího práce

Autor práce: Bc. Eliška Chmelová

Název práce: Marihuana: droga nebo lék?

Autor posudku: Mgr. Martin Nekola, Ph.D.

Předložená diplomová práce se zabývá vysoce aktuální problematikou využití psychoaktivní ho konopí při léčbě. Reaguje tak na relativně novou úpravu nakládání s touto látkou, která byla až do minulého roku řazena mezi omamné psychotropní látky a jako taková podléhala zvláštnímu režimu kontroly. V úvodní kapitole autorka nastiňuje kontext, v jakém se změna odehrála a následně vymezuje konopí jako veřejněpolitický problém a proces vedoucí k jeho zpřístupnění pacientům za problém výzkumný. Následují stručné části věnované výzkumným cílům, otázkám a hodnotovým východiskům práce. Autorka se dále poměrně obsáhle věnuje teorii a stručně popisuje použité metody. Hlavní část práce tvoří tři analytické kapitoly (analýza událostí, obsahová analýza a analýza rozhovorů), z nichž autorka čerpá poznatky pro závěrečnou interpretaci a diskuzi. Nechybí ani rozsáhlé přílohy a další náležitosti práce (seznam tabulek, grafů, literatury apod.)

Hodnocení dílčích aspektů práce

1) Formální stránka

Po formální stránce práce splňuje nároky na závěrečnou práci. Autorka v textu cituje jednotně a správně, resp. v odůvodněných případech používá praktičtější způsob odkazování. Na druhou stranu seznam literatury je nejednotný a kombinuje různé citační normy. Použitý jazyk odpovídá diplomové práci, však způsob vyjadřování je někdy až příliš stručný a hlavně kostrbatý, což nepřispívá k čtivosti a srozumitelnosti textu. Zároveň obsahuje značné množství překlepů, chyb v interpunkci atd. Strukturu práce hodnotím jako přehlednou a logickou, i když nerozumím, proč autorka věnovala samostatné kapitoly výzkumným cílům a otázkám, o kterých pojednává v jednom odstavci, resp. v několika buletkách. Mnohem logičtější by bylo spojení s vymezením problému, popř. i úvodem. Formátování nadpisů je matoucí, protože nerozlišuje třetí úroveň od seznamů (viz např. str. 34), tabulka na str. 54 není očíslovaná. Pozitivně hodnotím práci s literaturou (velký počet zahraničních a aktuálních zdrojů a jejich pečlivé citování). Celkově práce vykazuje závažné formální nedostatky a nedbalý přístup.

2) Metodologie a teoretická východiska

Metodologie práce je vhodně zvolená a adekvátní pro účely diplomové práce. Autorka prokáže schopnost získat a strukturovaně prezentovat teoretické a především pak empirické poznatky z různých zdrojů a vlastního výzkumu. Aplikaci metody analýzy událostí nemám připomínek, je zpracována detailně a slouží jako východisko pro další kroky. Podobně kvalitativní obsahová analýza je provedena korektně, avšak není jasné, z jakého korpusu byl proveden výběr. Autorka pouze uvádí, že byly použity dokumenty provádějící „vznik nové zákonodpřávy“. Znamená to tedy, že analyzuje pouze aktuální přesvědčení (ne tedy alespoň v 10 letém odstupu)? A pokud ano, měla by takovou redukci zdůvodnit a diskutovat, jakým způsobem to může ovlivnit vysvětlení změny. Také není jasné, co to jsou „nejvíce zaměřené texty“. Kódování je opřeno o teorii, nicméně proces kódování není úplně zřejmý a jsou prezentovány jednotlivé výroky spíše než výsledek kvalitativní obsahové analýzy zaměřené na hlubší pochopení souvislostí. Ještě více tento nedostatek

vynikne u rozhovorů, kde jsou v příslušné kapitole prezentovány pouze přepisy. Následuje sice shrnutí, nicméně to je spíše formální. Nicméně je nutné ocenit, že se autorce podařilo provést rozhovory se zástupci všech koalic a validovat poznatky zjištěné v obsahové analýze.

Teoretická východiska jsou zpracována dostatečně detailně a v souladu se stanoveným výzkumným cílem. Kapitola tvoří dobrý základ pro následnou analýzu.¹

3) Věcná stránka

Z věcného hlediska je cíl práce naplněn pouze částečně. Autorce se podařilo identifikovat koalice a jejich systémy přesvědčení na úrovni policy core a sekundárních aspektů a zachytit události předcházející změně politiky. Oceňuji také části věnované shrnutí a interpretaci poznatků z hlediska teorie ACF. Nicméně samotné vysvětlení této změny je provedeno spíše vně značí ch bez podrobnější diskuse. Autorka také nevezala příliš v úvahu, že vysvětlení změny je nutné provést na základě pečlivého zkoumání proměny přesvědčení identifikovaných aktérů a koalic v delším čase (tj. nejenom analýzou událostí, ale zahrnutím většího časového období do obsahové analýzy). To je samozřejmě komplikováno tím, že léčebné využití konopí je relativně nové téma ve veřejné diskusi. Nicméně diskuse změny jako přesunu v subsystému resp. vytvoření nového by měla být součástí takto zaměřené práce.

Za základní problém vnímám také to, že ani výzkumný cíl ani otázky nejsou prozvedeny a diskutovány v příslušné kapitole. Jsou to klíčové části diplomové práce a nelze je odbýt výřtem. Podobně při vymezení výzkumného problému autorka konstatuje, že „problémem je proces změny veřejné politiky“, avšak dále se nevěnuje vysvětlení, co to proces VP je (což je pouze částečně kompenzováno v teoretické části, která je však již velmi specificky zaměřena na ACF).

Přestože se jedná o velmi zajímavé téma (jak věcně, tak z hlediska teorie veřejné politiky), výše uvedené nedostatky významným způsobem snižují kvalitu práce. Celkově tedy hodnotím práci jako potenciálně přínosnou, avšak nedbale zpracovanou a nedotaženou do žádoucí podoby. Autorka prokáže zvládnutí teoretických i metodologických aspektů veřejněpolitického výzkumu, avšak nedokáže výsledky své práce prezentovat adekvátní formou.

Proto doporučuji práci přijmout k obhajobě s hodnocením „dobře“:

Otázky k obhajobě:

- 1) Küblerovu studii (str. 40) interpretuje autorka jako příklad politicky orientovaného učení. Osobně ji vnímám spíše jako příklad vlivu externí události (příchod AIDS a jeho rozšíření mezi populací intravenózních uživatelů). Na čem autorka svoji interpretaci staví?

Datum: 17.1.2014

Podpis:

¹ V této souvislosti upozorňuji na špatný překlad hypotézy H2, která se vztahuje k policy core beliefs, nikoliv k deep core. „On major controversies within a policy subsystem when **policy core beliefs** are in dispute, the lineup of allies and opponents tends to be rather stable over periods of a decade or so.“ (Weible, Sabatier and McQueen, 2009: 139).